

MOZIRSKI GAJ

(Od dijaka do učitelja)

Ob vsaki obletnici si človek postavi vprašanje, kaj sem v tem času naredil, sem bil res tudi jaz del tega, itd. Takšna vprašanja so se mi porajala, ko sem slišal, da Mozirski gaj praznuje 30. obletnico. Najpogosteje se mi je postavljalo vprašanje, kako sem sploh postal del parka. Da sem si lahko odgovoril, sem se moral vrniti osemnajst let nazaj, natančneje v september 1990, ko sem prvič obiskal jesensko razstavo. Najbolj so mi ostali v spominu kaktusi, ki jih je razstavljal žal že pokojni vrtnar Rok Grašič iz Seče. Če se razstave le medlo spominjam, se pa zelo jasno spominjam, ko sem šel v Mozirski gaj prosit, če bi lahko pri njih opravljal obvezno poletno prakso, ki sem jo kot dijak 1. letnika vrtnarski tehnik moral opraviti. V parku pri kmečki hiši sem se sestal z vrtnarjem Jožetom Skornškom. Ko sem mu pojasnil, zakaj sem prišel, mi je rekel, da trenutno v parku ni toliko dela, da bi še nujno potrebovali enega delavca, da pa se bo za en teden že kaj našlo. V najin pogovor je hitro posegel inž. Miha Ogorevc (projektant parka), ki je dejal, da se za pridnega fanta vedno najde delo. In tako sem bil sprejet na enotedensko prakso. Nikoli ne bom pozabil, da je bilo moje prvo delo v parku sajenje dalij.

Tedaj še nisem vedel, da se bo en teden podaljšal v štiri leta. Vsak dan, ki sem ga preživel v parku, mi je prinesel kaj novega. Najbolj pomembno je bilo, da mi je prinašal nova znanja in da mi je z vsakim dnem bolj zlezel pod kožo. Da sem se veliko naučil, se imam zahvaliti že prej omenjenima Jožetu Skornšku in Mihi Ogorevcu.

V teh štirih letih se mi je zgodilo marsikaj zanimivega. Ko sem pri postavljanju razstave stopil v vodo, ki teče skozi park, sem kar naenkrat ugotovil, da sem se pogreznil preko pasu, zakar je bil kriv mulj. Presenečenje je bilo toliko večje, ker je bila voda globoka le okoli 50 cm. Eno leto se je porodila ideja, da bi bile koze lepa popestritev za obiskovalce. To bi morda držalo, če koze, ki so jih pripeljali, ne bi imele želje tekati naokrog po parku in zapletati svojih rogov v mrežo. Zaradi tega smo se večkrat prelevili iz vrtnarjev v reševalce koz. Zaradi omenjenih težav koze niso postale del tradicije parka. Da se ozračje segreva, sem sam ugotovil že v začetku devetdesetih let. Ob zalivanju gred sem poleg rastlin zaradi vročine cel dan polival še sam sebe. Nekoč sem osem ur kosil trato in se zaradi utrujenosti niti uresti nisem mogel, pa sem bil kljub temu dobre volje, saj sem bil ponosen, da sem uspel sam pokositi tako veliko površino. Včasih smo za šalo kosili travo okoli ribnika ravno takrat, ko je bilo tam polno ribičev in smo jim z brnenjem kosilnic odgnali vse ribe.

Včasih se nam je zgodila tudi kakšna nevšečnost, za katero smo si bili krivi sami. Najbolj mi je v spominu ostala tista, ko je enemu izmed fantov v parku v nekaj minutah zatekel prst kot bi ga napihnil. Vzrok za to je bil kaktus, ki ga je pripeljal vrtnar Rok Grašič. Pri raztovarjanju smo mu pomagali trije fantje in ko je prišel na vrsto prej omenjeni kaktus, nam je dejal: "Fantje, tega pa vsi trije nesite, ker ob dotiku izloča snov, ki povzroča otekanje." Ker kaktus ni bil velik, smo se vsi zasmeli, da nas samo draži. Eden od fantov je brez besed prijel kaktus in ga odnesel. Rok je to pospremil le z besedami: "Še žal mu bo, če se dotakne bodice." Seveda je imel Rok prav, kajti dotaknil se ga je le s konico prsta, pa je bila oteklina tu, bolečina pa neznosna. Ob tem dogodku sem si rekel: "Simon, vedno poslušaj izkušene vrtnarje in se uči od njih." Takšni dogodki so le še popestrili naš delovni dan.

V najlepšem spominu so mi ostale grede, ki smo jih zasadili z enoletnicami, dvoletnicami, vrtnicami, dalijami, tulipani. Še vedno se spominjam, kako smo delali stopnice in poti, kosili trato in jo obsekavali, urejali brežine idr.

Ne bom rekel, da je bilo vedno vse idealno, toda slabe stvari hitro pozabiš, sploh če imaš to delo rad. Najtežje mi je bilo, ko smo morali zaradi lubadarja posekati ogromno smrek ali pa, ko so začele park zapuščati živali, predvsem ptice in veverice, ker so mimo parka zgradili obvoznico in je bil hrup premočan. Na srečo so se živali vrnile, lubadarja pa smo zatrli. Najhuje pa mi je vedno bilo, ko so se obiskovalci pritoževali, kako drago vstopnino imamo, videti pa nimajo kaj. Prizadelo me je predvsem zaradi tega, ker smo se cele dneve trudili, da bi bil park lepo urejen, pa tega niso opazili. Ob takih pripombah sem obiskovalcem največkrat zabrusil, da naj en teden delajo z nami, pa bodo videli, koliko dela je v takšnem parku. Ponavadi je to zadostovalo, da niso več kritizirali. Na srečo je bilo takšnih obiskovalcev le peščica.

Po štirih letih se je moje delo v parku zaključilo, vsaj mislil sem tako. A se je izkazalo, da je vez med nama premočna. Tako vsako leto nekajkrat obiščem park, da se na lastne oči prepričam, kaj se dogaja z njim in kako se razvija. V zadnjih letih sem večkrat v parku tudi službeno, saj sem kot učitelj na Vrtnarski šoli Celje in sedaj na Biotehniški šoli Maribor pomagal z dijaki pri zasaditvah gred. V okviru strokovnih ekskurzij pripeljem dijake v park z namenom, da vidijo, da smo lahko tudi v Sloveniji ponosni na to, kar imamo. Ob takšnih ogledih jim vedno pojasnim začetek nastajanja parka. Nikakor jim ni jasno, da je lahko na zapuščeni gmajni oziroma na smetišču nastal takšen biser. Še bolj pa se čudijo, ko jim pokažem, do kam je segala voda med poplavo leta 1990 in da je bil park dobesedno zbrisan.

Ko na dijake prenašam znanje, ki sem ga pridobil v Mozirskem gaju, se pogostokrat spomnim na ljudi, ki se že 30 let trudijo s tem parkom, saj so mi ravno oni nesebično podajali ravno to znanje. Dijaki me kar nekoliko začudeno gledajo, ko jim razlagam, da sem poznal vsako gredo v parku in da sem v njem preživel celotne počitnice od jutra do večera. Ob tem jih spodbujam, da si tudi oni poiščejo delo na kakšni vrtnariji ali parku, saj se lahko na ta način največ naučiš.

Če hočeš razumeti ta park, moraš z njim živeti, tako kot z njim živi Jože Skornšek in vsi ostali, ki se trudijo, da bi ta park živel tudi z nami.

Hvala vsem, ki ste mi dali možnost, da sem tudi jaz živel in še živim z njim.

Simon Gračner